

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Теорија и модели на одлучување (Моделирање и менаџмент на ризик)			
2.	Код	2ET202012			
3.	Студиска програма	Автоматизација и процеси			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Електротехнички факултет Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Втора/четврти	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Татјана Атанасова – Пачемска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Упис на втор циклус на студии на студиската програма автоматизација и процеси			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основите на современата теорија на одлучување и стекнување на знаења и умења за управување со ризици, а особено финансиски ризици				
11.	<p>Содржина на предметната програма</p> <p>Класична теорија на одлучување. Оператори на агрегација (главни особини и репрезентации). Неадитивни мери и соодветни интегрални. Специјални неадитивни мери: функции на верување и псевдо-адитивна мера. Моделирање на одлучувањето во економијата.</p> <p>Модели на ризик. Вовед и основни концепти, Пуасонов процес и процесот на регенерација, теореми на обнова, основни модели на колективен ризик, мешани Пуасонов модел, модели на ризик за реосигурување.</p> <p>Дистрибуција на штета. Основни својства, дескриптивни статистички методи, примери за дистрибуција на штета, статистичка процена на параметрите на дистрибуцијата на штета, пресметување на дистрибуција на вкупна штета, Пањерова рекурзија.</p> <p>Cramér-Lundbergov модел.</p> <p>Теорија на доверба. Американска доверба: целосна доверба, парцијална доверба; Бајесовска статистика: априорни и апостериорни дистрибуции. Bühlmann-Straubov модел</p>				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарски труд, практична настава				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	2 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	1 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	1 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	часови	
		16.3.	Домашно учење	часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови		30 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до x50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			Од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Освени 42 бодови од парцијални испити, изработена семинарска работа и редовност на предавања и аудиториски вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Е. Пап	Фази мере и нѝхова примена	Универзитет у Новом Саду, ПМФ, Нови Сад	1999
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	T. Rolski, H. Schmidli, V. Schmidt, J. Teugels	<i>Stochastic processes for insurance and finance</i>	John Wiley & Sons, Chichester	1999
		2.				
3.						